

Debatt

Urenset kloakkutslipp ved oppgradering av vann og avløpsanlegg er ikke akseptabelt i framtiden

19. september 2025 11:18 a.m.

Jan-Hugo Holten ved Glomma i Fredrikstad i forkant av utslippet fra Alvim renseanlegg. Foto: NMF Østlandet

Av Jan-Hugo Holten, saksbehandler i Norges Miljøvernforbund (NMF), Moss/Oslo

Publisert: 18.12.25 18:01

[Kopier](#)

– Norges Miljøvernforbund mener det er uakseptabelt å gjenta den øvelsen som Statsforvalter og Sarpsborg kommune har gjort sammen, skriver Jan-Hugo Holten.

DEBATTINNLEGG

Dette er et debattinnlegg, skrevet av en ekstern bidragsyter. Innlegget gir uttrykk for skribentens holdninger.

I saken om renseanlegg for kloakk, og oppgradering av disse, i forhold til krav fra sentrale myndigheter om rensing av blant annet nitrogen, som en del av satsingen på en friskere Oslofjord, krevde Norges Miljøvernforbund (NMF) i brev til regjeringen i oktober at regjeringen, sammen med miljødirektoratet, sørger for at det ved driftsstans av anlegg ved oppgradering eller utvidelse, kreves reserveløsninger i form av mobile renseanlegg/avlastningsanlegg.

De håndterer utslipp på en helt annen måte enn det vi så i Glomma, ved utslipp fra anlegget i Sarpsborg/Alvim i 82 døgn rett ut i Glomma/Ytre Oslofjord.

NMF mener feil løsning ble valgt for Sarpsborg, noe som ikke må gjentas på nasjonalt plan.

Det nå avsluttede utslippet i Glomma fra 65.000 mennesker via Alvim renseanlegg, som eies av Sarpsborg kommune, foregikk til et stykke ut i desember 2025, med tillatelse fra statsforvalteren, og var i NMF sine øyne helt feil og egentlig helt uakseptabel i 2025. NMF mener tillatelsen fra statsforvalteren gitt i 2024, aldri skulle blitt gitt på de premisene som lå til grunn da.

ANNONSE

At det ble slik skyldes flere forhold, blant annet dårlige forberedelser fra Sarpsborg kommune og Statsforvalteren. Derfor kom ingen krav om alternative løsninger på plass før oppgraderingen fant sted. Dette er rett og slett ikke godt nok i 2025. NMF var i kontakt med Statsforvalteren juni 2024, 15 måneder før utslippet startet, for å presse på bedre løsninger.

Miljødirektoratet må kreve at kommuner planlegger skikkelig, men også bidra til å få på plass en løsning som kan stå som reserve, enten fysisk eller som metode. Dersom dette ikke er noe som realistisk finnes pr. i dag, må de rett og slett mer på banen når det kommer til å finne løsninger.

Kart og terreng må stemme overens

Altfor lenge har kommuner med velsignelse fra sentrale myndigheter latt overløp ved store nedbørsmengder gå rett i våre fjorder, med det resultat at store mengder kloakk renner rett ut. Lovlig. Dette er en kjensgjerning, selv etter at sentrale myndigheter i årevis har blitt advart mot at vann- og avløpsanlegg (VA) i Norge er for dårlige med tanke på dimensjonering og må opprustes.

ANNONSE

Norske vannrør lekker og må skiftes. Når situasjonen er som den er pr. i dag med kommuner som ikke klarer å prioritere oppgradering av VA-anlegg, må regjeringen også se til andre løsninger enn å ta dette kun over kommunebudsjettet.

NMF anbefaler en fondsløsning tilsvarende NOx-fondet, der kommunene får støtte til å komme i gang med oppgradering av VA-anlegget. Støtten må være så stor at det monner i forhold til gjennomføring og virker som en gulrot på kommunenes folkevalgte.

To tanker i hodet samtidig

Dette ønsker NMF se i sammenheng med det pågående arbeidet med renseanlegg og nitrogenrensing og de nye anleggene som bygges. Ingen er tjent med at kommuner knekker ryggen med utgifter de egentlig ikke har dekning for eller ønsker å prioritere.

Skal norske kommuner investere i nye VA-anlegg VA, en jobb tidligere estimert til 332 milliarder kroner (2024 tall, Norsk vann web) eller nesten 60 000,- kroner pr. nordmann, må det incentiver på plass for å få fortgang i dette.

ANNONSE

Videre mener NMF at norske VA-anlegg må bygges annerledes i framtiden, der en i større grad skiller urin fra avføring tidlig og kjører lokale anlegg der folk bor, med minimale utslipp. NMF har ved sitt senter Seletun blant annet bygget et alternativt VA-anlegg som kan brukes som referanse.

NMF mener at sentralt stilte krav overfor kommuner må harmonere med mulighet for innfrielse, der gjennomføring i størst mulig grad skåner natur og miljø. Det innebærer at kommuner må sko seg sammen med egne og andre aktører innen VA for å få på plass reserveløsninger når situasjoner tilsier det, slik at en ny **Alvim-sak** unngås.

NMF mener det er uakseptabelt å gjenta den øvelsen som Statsforvalter og Sarpsborg kommune har gjort sammen, med tanke på oppgradering av Alvim.

LES OGSÅ

Nytt vannverk har blitt et mareritt og en verkebyll for byens politikere

LES OGSÅ

Kloakkgalskap i perspektiv - kan være en folkehelseisiko

Debatt Alvim renseanlegg Miljø Meninger

DELTA I DEBATTEN! Vi oppfordrer leserne til å bidra med sine meninger, både på nett og i papir

Skriv ditt leserbrev her

Kommentarer til denne saken

Flere saker

Disse sarpingene tok vi farvel med i 2025

ANNONSE

Vi prekæs! I neste begravelse...

Nattens viktigste nyheter

Forsøker å selge konkursbo med omfattende feil og mangler

Ansvarlig redaktør: Bernt Lyngstad • Besøksadresse: Jernbanegata 11, Sarpsborg • Postadresse: Postboks 83, 1701 Sarpsborg
• Telefon: 69 11 11 11 • Personvernpolicy / Informasjonskapsler • Redaktørplakaten • PFU
• sa.no lagres regelmessig av Nasjonalbiblioteket. Nettsiden vil bli gjort tilgjengelig som kildemateriale for forskning og dokumentasjon
• Nyhetsredaktør: Petter Kalnes • Utgitt av Sarpsborg Arbeiderblad AS • Personverninnstillinger

Sarpsborg Arbeiderblad © 2025